

DRUŠTVO SVETLOBA

Društvo obolelih z redkimi boleznimi oči Svetloba
Dunajska cesta 140
1000 Ljubljana

Ljubljana, 15. 10. 2025

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje
Minister dr. Vinko Logaj
Masarykova cesta 16
1000 Ljubljana

Zadeva: Zapostavljene pravice slepih ter slabovidnih otrok in mladostnikov ob mednarodnem dnevu bele palice

Spoštovani minister za vzgojo in izobraževanje, dr. Vinko Logaj!

Vsako leto 15. oktobra obeležujemo mednarodni dan bele palice, ki je pripomoček za orientacijo slepim in slabovidnim, hkrati pa tudi simbol njihove samostojnosti.

Ob tem dnevu vas starši slepih in slabovidnih otrok in mladostnikov, ki smo povezani v Društvo obolelih z redkimi boleznimi oči Svetloba (Društvo Svetloba), želimo seznaniti z realno situacijo procesa vzgoje in izobraževanja za slepe in slabovidne v Sloveniji, tako v inkluziji kot v Centru za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne (Center IRIS).

Dejstva ob 15. oktobru 2025, dober mesec dni od začetka novega šolskega leta 2025/2026:

- **naši slepi otroci in mladostniki v inkluziji nimajo prilagojenih vseh obveznih učnih gradiv (zgolj učbenikov) za tekoče šolsko leto** kljub dobi digitalizacije in kljub že veljavni Evropski direktivi o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (vir: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj/slv>, 15. 10. 2025); med tem ko imajo njihovi polnočutni vrstniki 1. septembra na voljo vsa potrebna učna gradiva: učbenike, samostojne delovne zvezke, delovne zvezke, učne liste, maturitetna gradiva itd.
- **naši slepi otroci in mladostniki v inkluziji nimajo potrebne strokovne tiflopedagoške obravnave**, prav tako ne otroci vključeni v Center IRIS (poleg

DRUŠTVO SVETLOBA

strokovnega kadrovskega primanjkljaja prihaja še do nenandomeščanj daljših bolniških odsotnosti)

- **našim slepim otrokom in mladostnikom v inkluziji ob tehničnih težavah specializirane opreme Center IRIS ne zagotavlja ažurnega protokola pomoči** (pomanjkljivost, počasnost in podhranjenost tehničnega oddelka za potrebe podpore inkluziji)
- **naši slepi otroci, ki so vključeni v Center IRIS, so v diskriminatornem položaju** v procesu vzgoje in izobraževanja zaradi neustreznih razmer na trenutni lokaciji Centra IRIS na Tobačni ulici 5 (majhni, neprimerni in neprilagojeni prostori, hrup, nezdržljivost specifik slepih, slabovidnih otrok s specifikami otrok z avtističnimi motnjami).

Ob vsem naštetem ne moremo mimo misli, da je - zaradi pasivnosti ministrstva ob pomanjkanju strokovnega tiflopedagoškega kadra (na katerega starši že več let opozarjamo) ter ob dolgoletni problematiki (ne)prilagajanja učnih gradiv za slepe, in nestrokovnosti ministrstva (npr. nezdržljivost specifik slepih, slabovidnih otrok in specifik otrok z avtizmom v isti stavbi) ter drugih odgovornih - zapostavljanje pravic slepih in slabovidnih načrtno.

Pozivamo vas, da kot minister, ki ste bili že predhodno seznanjeni (tudi na Zavodu Republike Slovenije za šolstvo) s problematiko zapostavljanja pravic slepih in slabovidnih v procesu vzgoje in izobraževanja, naredite več za slepe in slabovidne učence in dijake, da bo v slovenskem šolstvu zadoščeno vsaj minimalnim pogojem zagotavljanja načela enakosti, če že ne optimalnim.

V pričakovanju vašega odgovora vas lepo pozdravljamo,
Jera Rak, članica UO Društva Svetloba

Tanja Šubelj, predsednica Društva Svetloba

Poslano v vednost:

- državni sekretarki na Ministrstvu za vzgojo in izobraževanje, ga. Janji Zupančič: gp.mvi@gov.si
- direktorici Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, ga. Jasni Rojc: info@zrss.si

DRUŠTVO SVETLOBA

- vodja oddelka za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami, dr. Nataliji Vovk Ornik: usmerjanje@zrss.si
- ravnateljici Centra za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne, ga. Romani Kolar: romana.kolar@center-iris.si
- Zagovorniku načela enakosti: g. Mihu Lobniku: gp@zagovornik-rs.si
- Varuhu človekovih pravic oz. njegovemu namestniku, g. Ivanu Šelihu: [info\(at\)varuh-rs.si](mailto:info(at)varuh-rs.si)
- Zvezi društev slepih in slabovidnih Slovenije, predsedniku Mateju Žnuderlu: info@zveza-slepih.si
- dekanji Pedagoške fakulteta v Ljubljani, prof. dr. Karmen Pižorn; dekan@pef.uni-lj.si
- predsedniku vlade Republike Slovenije, dr. Robertu Golobu: gp.kpv@gov.si
- ministru za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, g. Luku Mescu: gp.mddsz@gov.si
- ministrici za zdravje, dr. Valentini Prevolnik Rupel: gp.mz@gov.si
- ministru za visoko šolstvo, znanost in inovacije, dr. Igorju Papiču: gp.mvzi@gov.si
- ministru za finance, g. Klemenu Boštjančiču: gp.mf@gov.si